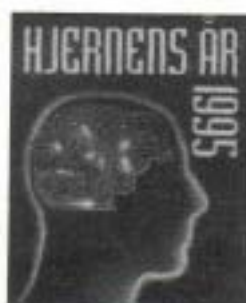

Syndrom

Tilsluttet Norges handikapforbund

Nr. 1-1995

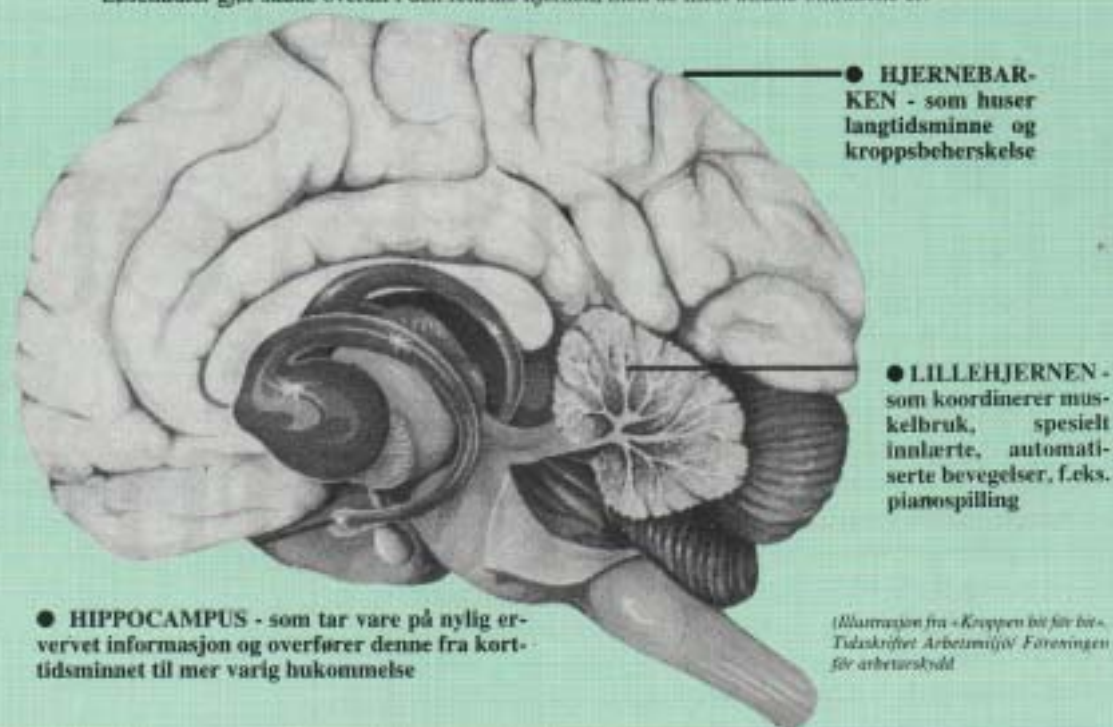

HJERNENS ÅR 1995

- «Hjernens år 1995» er den norske markeringen av «Decade of the brain»(hjernens tiår)
- Hjerneåret tar form av en bredt anlagt opplysningskampanje rettet mot allmenheten. Det er Norsk Neurologisk Forening som gjennomfører markeringen, 100 år etter at den første norske «nerveavdeling» ble åpnet, og 75 år etter at foreningen ble startet.

Slik skader løsemidlene

Løsemidler gjør skade overalt i den fettrike hjernen, men de mest utsatte områdene er:

● **HIPPOCAMPUS** - som tar vare på nylig ervervet informasjon og overfører denne fra korttidsminnet til mer varig hukommelse

● **HJERNEBARKEN** - som huser langtidsminne og kroppsbeherskelse

● **LILLEHJERNEN** - som koordinerer muskelbruk, spesielt innlærte, automatiserte bevegelser, f.eks. pianospilling

(Illustrasjon fra «Kroppen bit for bit», Tidsskriftet Arbeidsmiljø/ Foreningen for arbeidsskadd)

Hjernen tæret av løsemidler. Se side 4.

Med tillatelse fra «Nordlands Framtid» gjengir vi et intervju med LFFL medlemmene Kyrre M. Hanssen fra Glomfjord og Paul H. Nordbakken fra Reipå. Dette er eksempler på mange skjebner hentet fra vårt arbeidsmiljø, og hva som skjer med dem i det Trygdevesenet som vi skal være så stolte av.....

Redaksjon:

Ansv. utgiver: Landsforeningen for
Løsemiddelskadde LFFL.

Tilsluttet NHF.

Redigert av:

Harry Ulich.

Roggesvei 40

5062 Bønes

Tel 55 12 16 71

«Nestlederen»

Hermod Telebond

Ikke alt har fungert som vi håpet og trodde, men alle har stått på og gjort sitt beste, så årskonferansen kommer i havn som planlagt. Det er naturlig å ta et lite tilbakeblikk på det som har skjedd i året som gikk. Fagrådet som har vært en gjenganger på hvert årsmøte i flere år har nå omsider kommet så langt at statuttene legges fram for årsmøte. Så er det opp til det nye styret å finne egnede personer som skal sitte der. Advokat Geir Lippestad har sagt seg villig å være med. Informasjonsvideoen er i gang, de første optakene er gjort. Informasjonsbrosjyren er det lagt ned mye arbeid på, vi var vel for optimistiske da vi antydte et produkt til årsmøte, vi har fått et utkast, men det er vi ikke fornøyd med, det var ikke slik vi ville ha det. Det må bli det første som det nye styret må ta tak i å jobbe med, å ta sikte på et ferdig produkt i løpet av 1995. Kurs og konferanser har vært avholdt som planlagt. En likemannskonferanse og en lokallagslederkonferanse. Det har vært re-oppstart av Oslo-laget. Det er bevilget penger til Muritunet. Lokallagspakken er etter mye venting sendt ut til lokallagene.

Søknad er sendt NHF om fravikelse av § 29.5. Handlingsplanen for 95. Vi mener at det bør satses på færre saker, å prøve å oppnå resultater i stedet for mange saker og kanskje ikke få til noe. Vi mener satsningsområder i 1995 bør være: 1. Informasjonsbrosjyren, 2. Fagrådet, 3. Infovideoen, 4. Likemannsarbeid som sosial rehabilitering: (påførende). Påvirke Helse- og sosialkomiteer. Synliggjøring av skjult funksjonshemming. Styrke kontakten mellom lokallagene og LFFL-forening. Det har ingen hensikt å se bakover, blikket må rettes framover mot nye mål og utfordringer til beste for LFFL. Mye arbeid gjenstår, særlig innen LMU og de påførendes situasjon. Nestleder har vært i Nord-Trøndelag og holdt foredrag om løsemiddelskader. Der ble det oppnevnt et interimsstyre i Steinkjer, samt en kontaktperson i Namdalsregionen som tiltrer interimsstyret. De vil arbeide aktivt for å prøve å danne lokallag i løpet av 1995. Det nytter ikke å drive en landsforening uten økonomi, den må styrkes uten at vi her og nå vet hvordan. Til slutt vil vi ønske alle deltagere velkommen til årskonferansen 28.-30. april. Håper vi kan få et konstruktivt møte i samarbeidets ånd til beste for LFFL.

For hovedstyret
Hermod Telebond

**Program for LFFLs årskonferanse
28.-30. april 1995, Bellevue Hotel
v/Oslo**

Fredag 28/4-95: *kl. 15-16 Innsjekking/servering av kaffe og te. *kl. 16-18 Lokallagene forteller om sin situasjon. *kl. 18-19 Konstituering av årsmøtet (se egen saksliste) *kl. 20 middag.

Lørdag 29/4-95: *kl. 10-13 To innlegg av Knut Rasmus Kyvik, amanuensis ved Universitetet i Bergen «Løsemiddelforskning i Bergen»

«Løsemiddelforskning generelt - hvor står vi - hvor går vi?» Pause

legges inn. *kl. 13-14.30 Lunsj. *kl. 14.30-18 Årsmøteforhandling (se egen saksliste). Pauser legges inn. *kl. 19 Middag. Søndag 30/4-95 *kl. 10-13 Årsmøteforhandling fortsetter. *kl. 13 lunsj og avreise.

(Utdrag fra referat) **Åpent møte om løsemiddelskadde på Grand Hotel, Steinkjer 5. april 1995.**

Nestleder, LFFL Hermod Telebond ledet møtet. Irene Mæhlumsveen fra Nord-Trøndelag lag av NHF var referent.

Det møtte 10 personer. Hermod informerte om løsemidler og skadene våre, og problemene som følger av dette. Salen stilte spørsmål om «rød diesel» og nye løsemidler. Følgeskader, som problemer med tennene m.m. ble tatt opp. Nord-Trøndelag var opptatt av mistenkeliggjørelsen som er en tilleggsbelastning. Mange var «glad» for at man ikke ble stående alene med sine problemer, og de tilstedeværende var meget fornøyd med møtet. Det ble utpekt et interimsstyre på fem personer med kontaktperson Kari Selbo Rongland.

(Utdrag fra ref.) **Åpent møte om løsemiddelskader, Namsos torsdag 6. april 1995**

Nestleder Hermod Telebond, LFFL. Sekretær Odd Fjerstad og styremedlem Kirsten Vedvik fra Nord-Trøndelag NHF arrangerte møtet. Det ble orientert om løsemiddelskaden og LFFL sitt arbeid. En givende og interessant diskusjon bl.a. med 6 elever fra malerlinjen ved Namdal videregående skole førte til at Ingunn Bekkeli, 7864 Skogmo tiltrer interimsstyret som representant for Namdals-regionen.

INNHold: S. 2, Nestlederen. - Program for LFFL's årskonferanse. Ref. fra åpent møte i Steinkjer og Namsos. S. 3, Kjære leser. - Et kaldere samfunn? S. 4, Hjernen tæret av løsemidler. S. 5, Likemannskonferanse i Mo i Rana. S. 6, Noen ord fra Møre og Romsdal. - En hilsen fra Svanhild Åsen, om Muritunet. S. 7, En hilsen fra Akerhus LFFL. - En genial ide fra Aust-Agder LFFL.

Kjære leser!

Vi har beveget oss inn i «Hjernens år 1995» - noe som sikkert vil få oppmerksomhet i LFFL.

I denne anledning informerte lederen på lokallagskonferansen 18-20. november 1994 at LFFL hadde vært i kontakt med andre diagnoselag den 25. oktober 1994, og at vi ville ha et videre samarbeide. I denne anledning med overlege Ragnar Stien ved Rikshospitalet, hvor avdelingsoverlege Bjarne Ranheim er initiativtaker.

Vedrørende nasjonal kampanje mot løsemiddelskade.

Overlege Håkon Lasse Leira, ved Arbeidsmedisinsk avdeling, Regi- onsykhuset i Trondheim meddelte LFFL den 13. juni 1994 at han ønsket et samarbeide med LFFL.

Vedrørende løsemiddelskaddets rettsikkerhet.

I disse dager har Syndrom hatt kontakt med en velrenomert høyes- terettsadvokat, som har sagt seg villig til å komme med en «frittalende» artikkel om de løse- middelskaddets rettsikkerhet, med bakgrunn i egne erfaringer som prosessfullmektig for klienter fra vår diagnosegruppe.

Fornøyelse av velferdsstaten.

Sosial- og helsedepartementets so- sialminister Hill-Martha Solberg innbyr til «Debatt». Dette vil Syn- drom komme tilbake til.

I denne anledning siteres følgende fra sosialdepartementets invitasjon:

«Et kaldere samfunn»?

Mange mener at vi nordmenn er blitt mer egoistiske enn før, at vi føler mindre omsorg for hverandre. Samholdet blir borte, og isolasjon og ensomhet øker.

Noen samfunnsforskere hevder at dette er den grunnleggende årsaken til at de offentlige velferdsut- gifter vokser.

Arbeidsledigheten har økt isolasjo- nen. På 20 år er antall selvmord doblet til 700 pr. år, og særlig blant unge. Dessuten har vi en jevn øk- ning av skilsmisser og grove former for kriminalitet.

Kan «Velferdsstatens Trygdeve- sen» selv være en del av de grunnleggende årsaker til at man- ge ender i nevnte situasjoner og fortvilelser?

Suverene avslag

(Kilde: Bergens Tidende 13.09.95)

Jeg undrer meg over rådgivende leges funksjon i trykkesystemet. Behand- lende leges uttalelser blir suverent lagt til side, og den rådgivende kan ta en avgjørelse i trykkeskontorets favør. Der er innstramminger, lite penger, kanskje man tenker misbruk, vi vet alt dette. Men det får være grenser. Nærmest i sjokktilstand kontaktes behandlende lege, som blir lei seg og sier at «sånn er det nå for tiden.... i et knipetak har man jo sosialkontoret». Hva i all verden har man der å gjø- re? Tenker rådgivende lege noensinne på hvordan pasienten har det? Et menneske han aldri har sett? Jeg bare undres?

Trygde- endringer i strid med Grunnloven

(Kilde: Dagens Næringsliv 15.12.94).

I en enstemmig kjennelse slår Trygde- retten fast at endringene i Folketrygd- loven som Stortinget vedtok i 1990 er i strid med Grunnloven. Dersom kjennelsen blir stående, betyr dette at cirka 30000 uførepensjonister har tapt flere titalls millioner kroner siden 1. januar 1992 da de nye reglene ble gjort gjeldende. Rikstrygdeverket hadde onsdag ikke klart å regne seg frem til noe eksakt tall for pensjonis-

tenes tap. I tillegg til de 30000 uføre- pensjonistene er også vel 8000 etter lattepensjonister berørt av reglene. Stortinget vedtok i 1990 nye regler for pensjonister skal beregnes. Reglene ble gjort gjeldende også for personer som allerede var innvilget uførepens- sjon. Dette innebar at cirka 30000 uførepensjonister som hadde en pen- sjonsinntekt på over seks ganger grunnbeløpet, fikk nedsatt sin til- leggs pensjon. Dette mener Trygderet- ten er i strid med Grunnlovens para- graf 97, som sier at ingen lov må gis tilbakevirkende kraft. Retten peker på at tilleggsloven som hovedregel gir en ytelse som det er betalt premie for. Retten er uenig i statens påstand om at uførepensjonister ikke har betalt for den del av pensjonen som refererer seg til det fremtidige pensjonspoeng- tall. Retten peker på at ikke noe sted i Folketrygdloven er uttalt at den pre- mie som betales, bare gjelder for al- derspensjon og den såkalt opptjente del av uførepensjonen. Det må også antas å være en alminnelig rettsopp- fatning i befolkningen at når man betaler pensjonspremien, så betaler man ikke bare for rett til alderspen- sjon, men også for å sikre seg øko- nomisk ved uførhet.

Dette er et helt ordinært element i enhver forsikringsordning, hevder Trygderetten. Retten viser til at staten helt fra folketrygden ble innført i 1967 har uttalt at trygden skulle være en fullgod erstatning for det private forsikringsvesen. Regjeringen ved Sosialdepartementet kan prøve Tryg- derettens forståelse av loven for lag- mannsrett og Høyesterett. Dersom Trygderetten kjennelse blir stående, blir regjeringen nødt til å foreslå en endring av reglene i Folketrygdloven som er forenlig med Grunnlovens paragraf 97.

H. Ulich

**Å dele —
det er ikke
å ta bort!**

Nordahl Grieg

Hjerne tæret av løsemidler

Tekst: Hanne Løkke Veigård/Nordlands Framtid 28.01.95

- Taa var dynket med rensed bensin, men jeg hadde ikke så mye som et par gummihansker for å beskytte meg, forteller Kyrre M. Hanssen (74).

- Vær forsiktig, still spørsmål og bruk vernestyrer er oppfordringen fra Paul H. Nordbakken (68) til alle som arbeider med farlige stoffer.

Gjennom mange år arbeidet Kyrre M. Hanssen (74) fra Glomfjord og Paul H. Nordbakken (68) fra Reipå med løsemidler i kjemisk industri. Allerede etter få år meldte de første plagene seg, plager som i stor grad preger de to pensjonistenes liv og som skriver seg fra ødeleggelser i hjernen.

De hadde såvidt passert 30 år, begge to, da de første symptomene oppstod. For Kyrre M. Hanssens del hjerteflimmer, nervøsitet, søvnløshet, konsentrasjonsvansker og problemer med å oppfatte det som blir sagt. Paul H. Nordbakken har pustebesvær, dårlig balanse, svekket hukommelse og problemer med at han plutselig «blir borte» og sovner.

Uten gummihansker

Kyrre M. Hanssen ble ansatt som anleggslektriker i Glomfjord like etter krigen. Gjennom et langt yrkesliv har Hanssen arbeidet med høyspentkabler av den gamle sorten. Uten så mye som et par enkle gummihansker åpnet Hanssen oljekablene og gjorde dem ren med ei golvttue dynket med rensed bensin. Senere tok han i bruk det «fantastiske» rensmiddel tricloretylen(tri). - Jeg kunne merke en rus mens jeg arbeidet, men lite visste vi om skadevirkningene. Jeg tenkte

aldri på at jobben var farlig, sier han idag.

Heller ikke Nordbakken gjorde seg slike tanker, selv om han ble skremt av en episode der han ble forgiftet av damp fra salpetersyre.

«Nerveproblemer»

Hanssen var såvidt passert de tredve da de første symptomene meldte seg. Det begynte med hjerteflimmer, noe han opplever som svært skremmende. Hos legen fikk han foreskrevet beroligende medisin. Det virket, hver gang anfallene kom - og det skjedde flere ganger for dagen - han tok en tablett og ble god igjen. Hjemme var fembarnsfaren imidlertid helt utmeldt. Han klarte ikke å følge med når kona snakket til han. Skulle han lese Donald Duck for barna, ble han bare sittende med bladet i hendene og stirre framfor seg, inntil ungene rusket i ham.

«Hjerteinfarkt»

Jeg visste at noe feilte meg, men skjønte ikke hva. En ny bedriftslege ga meg diagnosen hjerteinfarkt, foreskrev nitroglyserin og nektet å gi meg mer beroligende. Da begynte jeg på egenhånd å rasjonere den medisinen jeg hadde igjen. Jeg hadde alltid medisineska i lommen, og fingret med den hver gang jeg fikk et tak. Slik fikk jeg tablettene til å vare et år. Jeg bærer fortsatt

på eska legger han til, og klirrer med pillene.

Kyrre M. Hanssen bet tennene sammen. Han gikk helkontinuerlig skift, var aktiv i lokalpolitikk, fagforening, korps og kor. Det var ikke uten problemer. Han hadde vanskelig for å følge med i samtalen, og misforsto ofte det som ble sagt. På den måten fikk både omgivelsene og Kyrre selv inntrykk av at det var noe i veien med hørselen.

Førtidspensjonert

Han ble aldri sykmeldt for plagene sine, men søkte seg på grunn av helseplager over fra helkontinuerlig skift til kun å jobbe dagtid. Det tapte han årlig 15000 kroner på. Kyrre M. Hanssen ble svært glad da han fikk tilbud om å førtidspensjonere seg som 63-åring. - Da var jeg veldig sliten medgir han. Et besøk hos distriktlegen for helt andre plager, åpnet Kyrres øyne for hva det var som virkelig feilte. - Da jeg ikke klarte å oppfatte noe av det legen sa, spurte han om jeg hadde arbeidet med løsemidler. Han satte meg i forbindelse med bedriftslegen, som fikk en fyldig rapport om mine plager. På sentralsykehuset gjennomgikk jeg en serie tester, og fikk stadfestet løsemiddelskader.

Ingen erstatning

Rikstrygdeverket avsto imidlertid kravet om erstatning, fordi jeg var mer enn 15 prosent ufør som følge av løsemiddelskader og ikke hadde lidd økonomisk tap av skadene. Jeg hadde jo vært i arbeid hele tiden... Det var en tabbe at jeg ikke oppsøkte lege før byttet av jobb og gikk ned i lønn. Avslaget ble anket to ganger, med nye avslag som resultat, forteller pensjonisten. Nå har Hanssen skrinlagt forsø-

kene på å få erstatning. Han synes han lever et godt liv sammen med kona i Glomfjord, selv om han erkjenner at store deler av livet nærmest har gått han hus forbi. Men verken han eller Paul H. Nordbakken er bitre overfor arbeidsgiveren.

- Ingen visste noe om skadevirkningene. Verre er det at det fortsatt i våre dager tas lett på helserisikoen. Vår innstendige oppfordring til alle som omgås farlige stoffer er; Tenk deg om, still spørsmål, vær forsiktig og bruk for all del verneutstyr.

Løsemidler gjør ubotelig skade

Årlig får ti nye nordlendinger diagnosen «løsemiddelskadet». Lang tids påvirkning av kjemiske stoffer gjør uopprettelig skade i hjernen. Og i nedgangstider slurves det mer med forsiktighetsreglene.

Det sier Overlege Tor Viggo Hansen på yrkesmedisinsk poliklinikk på Regionsykehuset i Tromsø. Klinikken behandler løsemiddelskadde fra hele landsdelen.

Tas ikke alvorlig

Hansen er glad for å merke at folks generelle kunnskapsnivå stiger. For ti år siden var kunnskapene på et lavmål. Nå vet folk ganske mye, men har åpenbart vanskelig for å ta advarslene på alvor.

- Løsemiddelskader er i hovedsak et arbeidsmiljøproblem. Skadene forutsetter lang og omfattende eksponering for det vi kaller løsemidler, i denne sammenheng kjemiske stoffer som er fettløselige eller som kan fjerne fett. Mest utsatt er yrkesgrupper som malere, bil-, buss- og flymekanikere og ansatte i øvrig verkstedindustri. Hobbymekanikere og hobbymalere kan også tenkes å bli påvirket i skadelig grad, men det forekommer meget sjelden, sier Hansen.

Tærer på hjernen

Løsemidlene innåndes for eksempel som damp fra åpne kar eller som sprøytetåke. De fettløsende stoffene kommer inn i blodbanene og blir på den måten transportert rundt til alle kroppens deler. Hjernene er rik på fettlignende stoffer, og er derfor svært utsatt for skade. Hjernecellene har utløpere som er isolert med fettstoffet myelin. Jo bedre polstret utløperne er, desto «flinkere» er de. Utløpernes evne til å motta og viderebringe informasjon svekkes etterhvert som myelinlaget tæres av løsemidler. Til sist kan selve cellen bli skadet og dø. Symptomene er dårlig nærhukommelse, konsentrasjonsvanker, slapphet og tretthet. Enkelte av Hansens pasienter har hatt så svekket hukommelse at de ikke kunne huske navn på sine egne barn. Ødelagte hjerneceller lar seg ikke reparere. Men som ved andre skade- og sykdomstilstander i hjernen kan man kompensere for noe av den tapte kapasiteten ved å trene andre deler av hjernen. Mange løsemiddelskadde blir bedre etter å ha sluttet i jobben. Alle som får diagnosen løsemiddelskadet, får erstatning. Ifølge Tor Viggo Hansen har arbeidsgiverne skjerpet seg litt etter at den nye erstatningsloven kom tidlig på 90-tallet, men fremdeles er det mye uforsiktighet i omgang med løsemidler. - Vi stiller diagnosen løsemiddelskadet på tittolv personer fra Nord-Norge hvert år. Vi trodde at toppen var nådd, i og med at kunnskapsnivået har økt. Men dessverre ser det ut til at det slurves mer med forsiktighetsregler og vernetiltak når bedriftene har dårlig råd. Derfor er vi forberedt på at antall skader vil holde seg på samme nivå, sier overlege Tor Viggo Hansen.

(Kilde: Nordlands Framtid)

LIKEMANNSKONFERANSE NORDLAND LAG AV LFFL. AVHOLDT I MO I RANA 14. JANUAR 1995

Anne-Marie Jensen

*Når det skjer noe med den ene -
skjer det noe med den andre
Den skadde sender bølger til den
friske, - Man endrer seg, - Blir
sint, - Slutter å jobbe, - Og ikke
minst: Hva sier naboen når jeg
ikke går på jobb?*

Slik innledet sosionom Sigvord Ljone likemannskonferansen. En løsemiddelskade er ikke som en trafikkulykke. Den kommer snikende over tid, mange tror de er i ferd med å miste forstanden. Dette forsterkes av at alt er så diffust, man kan lett bli utafør som menneske. Det er lettere å forholde seg til krykker enn til et skjult handikap.

RIGMOR - var guiden, for den som kunne tenke seg å være likemannsarbeider.

R - respekt

I - interesse

G - grenser

M - medgår

O - oppmerksomhet

R - redelighet

Ikke lov mer enn du kan holde, ikke gi inntrykk av at du kan mere enn du kan. Si klart ifra hvilke tema du ikke vil gå inn på. Jeg er jeg med mine ord og lyter. Taushetsplikten er viktig - men når det gjelder liv og død har du som likemann plikt til å bryte den.

Forts. side 6

Forts. fra side 5

Hun tok også for seg:
SORG OG KRISER

1. Sjokk-fasen
2. Reaksjonsfasen
3. Bearbeidingsfasen
4. Ny-orienteringsfasen

Risikoen med å være likemannsarbeider er at den gjør noe med deg.

Konklusjon:

Er du i nærheten - yt hjelp!

Har du problemer med egen maskin - avstå!

40 stk. av medlemmene deltok, hvorav to fra Salten-regionen. På vinterens hittil verste dag, med nordvest kuling, regn og snø. Leder av Likemannsutvalget i Nordland, Pål Syverud takket Sigvord for en fin og lærerik dag. Pål Syverud, nestleder/lederLMU Anne-Marie Jensen, referent

NOEN ORD FRA MØRE OG ROMSDAL

Løsemiddelforeninga her i fylket er ikke lett å drive effektivt, dette er jo som alle vet et fergefylke, så en skal ikke reise langt før en må ta en ferge, noe som er kostbart og tar tid. Det arbeidet som vi i 1994 har konsentrert oss om, er å gi råd og hjelp til de av våre medlemmer som står og «stanger» i trygdekoen, samt også hjelpe på rett vei de som ringer og ber om råd, som ikke er våre medlemmer. Vi har en fast person som tar seg av dette. Vi prøver også å drive med forebyggende arbeid, ved at vi har fått komme inn på en del kurs og seminarer som Samorg. og fagbevegelsen i fylket har avholdt. Der har vi fortalt om risikoen for å bli skadet, problemene en kan møte i vårt trygdesystem, og sist men ikke minst, hvordan hverdagen, og det å leve sammen med noen som er skadet kan være. Styret prøver nå å få lov til å komme inn på yrkesskolen, for å fortelle de som skal begynne i arbeidslivet om faren en kan møte der, og hva som kan føre til en løsemiddelskade.

Muritunet er blitt kontaktet og bedt om et konkret opplegg for rehabilitering av løsemiddelskadde, vi håper å ha et svar om ikke så lenge.

Styret i Møre og Romsdal Løsemiddelskadeforening vil på denne måten takke våre medlemmer for all hjelp med salg av lodder i vårt reiselotteri.

Styret skrev til alle avdelingene av Fellesforbundet her i Møre og Romsdal med, oppfordring om å sende inn forslag til landsmøtet som skal være i juni, og at Fellesforbundet måtte melde seg kollektivt inn i Landsforeningen for Løsemiddelskadde, på lik linje med Kjemisk og Grafisk forbund. Noe som vil gi Landsforeningen mer i penger i form av kontingent.

Med hilsen

John M. Vinje, leder

En hilsen fra Svanhild Åsen, Romsdal LFFL

Muritunet - helselagas flaggskip i Valldal

I spissen for flere hundre gjester fra mange helselag ble tunet åpnet av ildsjelen Ragnar Lødølen, statssek. Bjørn Martin Åsen og Nasjonalforeningens nestor statsfysikus Melbye. Institusjonens formål er å heve det faglige miljøet innen helsevesenet på Sunnmøre. Dette skal være et tilbud til 1000-talls personer over hele landet. Muritunet var i bruk sommeren 1994 med 60 pasientrom og 40 arbeidsplasser. Til nå har tilbagemeldingen vært positiv.

Nektes uførepensjon

- ender på sosialen

(Kilde: Bergens Tidende)

Svært mange som får avslag på sine søknader om uførepensjon, ender opp som mottakere av sosialhjelp og annen offentlig støtte. Dette skjer stikk i strid med alle målsettinger. De siste årene har innstramminger i regelverket ført til at stadig færre har fått innvilget sine søknader om uførepensjon. Målet er at personer som søker uføretrygd heller skal stimuleres til å fortsette i jobben.

Fram til nå har ingen visst hva som egentlig skjer med alle personene som får avslått sine søknader om uføretrygd, hvor mange ender på sosialkontoret, hvor mange blir i jobben og hvor mange går på attføring, er spørsmålene som stilles i en rapport Rikstrygdeverket har offentliggjort, gis noen av svarene. I gruppen som er undersøkt viser det seg at det faktisk var flere i arbeid før krav om uførepensjon ble framsatt, enn etter avslaget var gitt. Målet om at avslag på søknaden skal resultere i fortsatt yrkesaktivitet er dermed ikke nådd. Tallene i rapporten viser at blant de 6000 personene som fikk avslag på søknad om uførepensjon etter at de strenge reglene ble innført, har 21 prosent fått innvilget uførepensjon ett og ett og et halvt år etter. Ved utgangen av 1993 mottok over åtte prosent av de 6000 personene sosialhjelp. Andelen som mottar sosialhjelp er størst blant unngje menn under 35 år. Hele 40 prosent av disse har havnet på sosialkontoret etter at de fikk nei på sin søknad om uførepensjon. 14,4

Forts. side 8

En hilsen til Syndrom fra Akershus lag av LFFL

Etter å ha vrent «Bingokassen» seilte vi med Stena Line for å oppleve en herlig tid i Fredrikshavn. Turen foregikk i samlet tropp med 2 deltakere fra Oslo og 13 fra Akershus. Vi bestemte oss for ikke å stresser oss ut med et tur/returopplegg. Derfor spanderte vi på oss et opphold på Stena Line sitt badshotell hvor vi kunne vandre rett fra rommet og boltre oss i et herlig oppvarmet basseng. Fredrikshavn viste seg fra en variert side, med sol, regn og sterk vind. Dette hindret oss ikke fra å kose oss og se oss rundt med litt småhandling.

Torleif

Bok «skarpladde» kanoner på «John Silver» forbereder Mona, Morten og undertegnede seg til kveldens sjøslag. Espen konsentrerer seg om biljarden på «Tordenskiold». Tom virker derimot mer avslappet og sikker på seieren.

Her ser vi en badegjest med «tra-bein» komme svømmende i vannrenna. Einar, Randi, Arild og Ali, bli servert kaffe etter en bedre middag.

«En genial idé»

Aust-Agder lag av LFFL med Frode Salvesen i spissen ønsket å gjøre noe som kunne forhindre at deres arbeidskamerater ble arbeidsmiljøskadet, som dem selv. De trodde at vi som hadde erfart løsemidlenes årsaker og virkninger måtte også være en ressursrik kunnskapsbase for Arbeidstilsynets og LO i deres opplysningsarbeide.

«Kort sagt vi som har skoen på burde best vite hvor den trykker»

Det lokale Arbeidstilsynet ved Cato Låstad og John Jacobsen, LO ved Arild Stokke, og Aust-Agder lag av LFFL ved Frode Salvesen og Ole Jørgen Liland avholdt et møte den 30.11.94, hvor følgende idé ble presentert: En mobil gruppe instruktører skulle reise rundt til bedrifter i en dertil egnet bil for å demonstrere og instruere i bruken av verneutstyr. I denne forbindel-

sen fremla LFFL 4 ønsker og 7 konkrete tilbud for Arbeidstilsynet og LO, som begge var positive til tanken og de ville gjøre sitt til at dette ble realisert. Imidlertid er det sentrale bevilgende myndigheter som har det avgjørende ord i saken. I ettertid har vi fått vite at saken på sentralt hold har strandet på manglende økonomiske ressurser.

Redaktørens kommentar:
Reaksjonen fra de sentrale myndigheter er i samsvar med vanlige standardsvar når noen utenfor de offentlige byråkratiske organer fremlegger en genial tanke som kan gi mer helse og omsorg pr. krone. Saken er derfor ikke avgjort med dette.

NY SOLIDARITET

Forts. fra side 6

prosent går på rehabilitering/attføring mens 5,2 prosent er arbeidssøkere. Noen er døde, og noen er blitt alderspensjonister. Undersøkelsen viser med all tydelighet at det er svært vanskelig å få folk som har kommet til stadiet før uførepensjon ut i jobb. Derfor er det så viktig at Trygdekontor og arbeidsmarkedsetaten griper inn så tidlig som mulig, helst bare få uker etter at en person er blitt sykemeldt.

“Velferdsstaten er ikke et sluttprodukt, men må hele tiden fornyes og tilpasses de eksisterende behov.”

Lykke til med debatten!

Sosialminister

ADRESSE SENTRALT: NHF/ LFFL Boks 9217 Grønland, 0134 OSLO TLF: 22 17 02 55

Kontaktperson: Hanne Grimstvedt.

Hovedstyret i LFFL:

Leder:	Roald Fønnes Oyjordsveien 71 5035 BG - SANDVIKEN	Tlf: 55 95 08 80
Nestleder:	Hermod Telebond Parkveien 46 2310 STANGE	Tlf: 62 57 17 11
Sekretær:	Snefrid Skaar Olsen Bekkeveien 1 1700 SARPSBORG	Tlf: 69 14 50 62
Kasserer:	Anne Marie Jensen Tiruveien 20 8616 BÄSMOEN	Tlf: 75 16 95 21
Styremedlemmer:	John Andren Porsgrunnveien 19a 3730 SKIEN	Tlf: 35 52 12 83
	Frode Salvesen Revekroken 17 4800 ARENDAL	Tlf: 37 02 44 19
	Lars Kristian Hille Boks 148 4501 MANDAL	Tlf: 38 26 11 65
Varamedlemmer:	Nils Roald Kirkvik Fossmoveien 9200 BARDUFOSS	Tlf: 77 83 34 16
	Trond Ceeberg 3420 ANDEBU	Tlf: 33 44 30 78
	Arne G.Paulsen Rødsveien 89 a 1781 HALDEN	Tlf: 69 17 56 63

LOKALLAG PR.DESEMBER 1994

***Østfold LFFL** v/ Snefrid Skaar Olsen 1700 Bekkeveien 1 SARPSBORG Tlf: 69 14 50 62. ***Akerhus LFFL** v/Thorleif Thyrum 2050 JESSHEIM Tlf: 63 97 33 91 ***Hedmark LFFL** v/ Hermod Telebond Parkveien 46 2310 STANGE, Tlf: 62 59 56 34 ***Oppland LFFL** v/ Magne Hovda Bergasvingen 2900 FAGERNES Tlf: 61 36 05 81 ***Buskerud LFFL** v/ Arne Odegård Vikveien 22. 3050 MJØNDALEN Tlf: 32 87 47 24 ***Vestfold LFFL** v/ Eva Kristensen Lørteveien 2 3123 TØNSBERG Tlf: 33 36 89 73 ***Telemark LFFL** v/ John Andren Porsgrunnveien 19a 3730 SKIEN Tlf: 35 52 12 83. ***Aust-Agder LFFL** v/Frode Salvesen Fagforeningens hus Nedre Tyholmsvei 4800 ARENDAL Tlf: 37 02 81 50 -37 02 44 19 ***Vest-Agder LFFL** v/Lars Kristian Hille Boks 168 4501 MANDAL Tlf: 38 26 11 65 ***Rogaland LFFL** v/ Knut Tore Bøe, Nadalsbergstubben 16 4300 SANDNES Tlf: 51 63 17 50. ***Hordaland LFFL** v/ Roald Fønnes, Oyjordsveien 71, 5035 BG-SANDVIKEN Tlf: 55 95 08 80. ***Løsemiddelforeninga i Møre og Romsdal** v/ John Vinje Parkgata 26 6003 ÅLESUND Tlf: 70 12 30 03 ***Sør-Trøndelag LFFL** v/ Dagfinn Olsen Håkon Herdebreis vei 4 7046 TRONDHEIM Tlf: 73 91 32 84 ***Nordland LFFL** v/ Anne-Marie Jensen Tiruveien 20 8616 BÄSMOEN Tlf: 75 16 95 21 ***Troms LFFL** v/ Nils R.Kirkvik Fossmoveien 9200 BARDUFOSS Tlf: 77 83 34 16
Oslo LFFL v/ Eldbjørg Juvik Edv.Munchsvei 59 1063 OSLO Tlf: 22 32 00 13
KONTAKTPERSONER PR 20.11.:
 * **Sogn og Fjordane LFFL** v/ Norvald Husetuft 6837 HOLSEN Tlf: 57 82 47 63